

Kroniek van de reeds lang vergeten oude Beekse Bavel

door Jan van Helvoirt

In 1358 werd hoeve *de Bavel* uitgegeven met een jaarlijkse erfpacht van 18 mud rogge. Henric Beys bezat in 1456 een 'mansus' ter plaatse 'die Bavel'. Claes Thomas Nyssoen woonde in 1500 op een hoeve *opte Bavel*. Op de boerderij de Bavel werden de studenten Peter en Thomas Baveldus in 1520 en 1535 geboren. Willem Wytman Delien verkocht in 1522 een erf in de Bavel. Claes Thomas Nijs verkocht in 1523 een hoeve op de Bavel. Peter Boudewyn Gijsb verpachtte in 1524 een akker in de Bavel. Claes Thomas Nijs bezat in 1526 een hoeve op de Bavel. Hendrick Gerit Clercx kocht in 1531 een stuk erf op 'die Bavel'. Willem Jan Bonaerts bezat in 1532 de hoeve geheten de Bavel. Claes Thomas Nijs betaalde pacht uit een hoeve 'opte Bavel'. De Beekse cantorij bezat in 1533 *de Bavelbeemd* ook genaamd de 'Cleynen Cantor'. Gijsbrecht Henrick Nijs bezat in 1533 een hoeve op de Bavel. Juet Claes Engelen stierf in 1533 in de hoeve genaamd de Bavel aan de Veldhoven. Petrus Baveldus promoveerde in 1534 in Leuven tot meester in de vrije kunsten en hij was geboortig van een hoeve 'opte Bavel'.

Peter Cornelis van der Mispelen kocht in 1550 een hoeve aan de Bavel met een weike daar tegenover. Jan Adriaen Jan Goessens bezat in 1551 een hoeve aan de Veldhoven met de akker in de Bavel. Leonaert Wouter Thielmans was in 1552 eigenaar van een hoeve op de Bavel. Willem Peter Nouwen kocht in 1552 een hoeve op de Bavel. Claas Adriaan Woestenborch kocht in 1560 een wei in de Bavel. Claas Dominicus Gerits bezat in 1568 een beemd in de Bavel aan de Veldhoven. Cornelis van de Broeck, rector van het Sint Joris Altaar in de St. Petrus Kerk, bezat in 1569 hoeve de Bavel. Mr. Henrick Anthonis Boudewyns liet in 1601 de beemd *de Groot Bavel* in de Bavel na. Bij de voorname huizing de 'Sonne' aan het Marktveld van Mathijs Anchem de Crom gehuwd met Mechtelken Mr. Hendrick Boudewijns hoorde in 1601 het perceel de 'Grote Bavel' in de Bavel. Peter Adriaen Peter Thijs bezat een huis en hof *opte Bavel* aan de Veldhoven en Jacob Peter Aerts was in 1607 eigenaar van een stuk land aldaar. Jan Daniel Schoofs had in 1633 een beemd achter het 'IJzeren Kruys' in eigendom omtrent de Bavel. De Beekse schepenen verkochten in 1663 enkele 'Nieuwe Erven' in 1663 in de Bavel 'teynden het Hoog Spul'.

De Beemd in de Bavel van Huybrecht Matheusen in 1665 werd aangeslagen in de verponding. Ook het Nieuw Erf in de Bavel van de weduwe van Merten Peter Melis uit de Voort werd in 1665 in het Verpondingsboek genoteerd. In 1694 werd een huis met aanstede, noord lag de oude Decanij, van het onmondige kind van de Heer Antonio van Muggenhoven verkocht. Daarbij hoorde het weiland de 'Sipt' of het 'Wouwerveld' dat vroeger de Bavel werd genoemd. Gijsbrecht Adriaan Leenen bezat in 1697 een perceel aan de Bavel groot 27½ roede oost een 'Gemeyn Steeg'. Het hier veelvuldig genoemde hoge en zeer vruchtbaar oude landbouwgebiedje ligt ten westen van de Veldhoven en ten zuiden van de Roovertse Dijk. Die liep vroeger daar ook veel zuidelijker met een grote bocht pal langs die 'hoge Bavel'. Het Franse leger heeft die Roovertse Dijk in 1795 richting Klein Loo rechtdoor getrokken en het ven ter plaatse droog gelegd. Het vergeten element 'ba' betekende vroeger 'hoog'. We zien dat ook nog terug in de Oostelbeerse ontginning *de Baast* en in de oude schrijfwijze *Bascot*. De oudst bekende hoeve in Beek heette *Badaf* en die lag aan de Biest. Later werd dat het 'Bossche Geefhuis' uit 1302, dat ik onlangs wist te localiseren. Zou het iemand banaal vinden als we de naam 'Oranje-Hoeve' in de Veldhoven zouden inruilen voor ... *Bavelhoeve*?

In de Middeleeuwen stond ten westen van de Veldhoven *de Bavelhoeve* ('ba' = hoog)